

[Start](#)[Sök](#)[Hjälp](#)[Om SBL](#)[Om databasen](#)

[Meriter](#) | [Biografi](#) | [Författare](#) | [Arkivuppgifter](#) | [Tryckta arbeten](#) | [Källor och litteratur](#)

Carl Carlsson

Född: 1642-11-24 – Kalmar domkyrkoförsamling, Kalmar län

Död: 1708-04-14 – Dingtuna församling, Västmanlands län (på Gillberga gård)

[Riksdagsledamot](#), [Präst](#)

Band 07 (1927), sida 560.

Meriter

Carlsson, Carl, f. 24 nov. 1642 i Kalmar, d. 14 apr. 1708 på Gillberga gård i Dingtuna socken. Föräldrar: handels- och rådmannen Karl Jönsson och Katarina Gertsdotter van Glaen. Genomgick Kalmar skola från 1649; student i Uppsala okt. 1659; disp. 16 dec. 1663 (Parqvsestionum; pres. M. Brunnerus) och 18 juni 1664 (De statu & studiis imperii othomannici; pres. P. O. Fontelius); fil. magister 13 dec. 1664 (promoverad som frånvarande); begynte juni 1664 en utrikes resa; uppehöll sig efter kortare besök vid universiteten i Helmstedt, Leipzig och Wittenberg i två och ett halvt år (1664–67) i Jena; disp. där 1667 i febr. (De luminis nature & ei innixse theologise naturalis insufficientia ad salutem, disser-tatio, contra Edoardum Herbert de Cherbury, baronem anglum; pres. J. Musasus; resp. C. och Justus Philippus Meyenberg) och ånyo (Dissertatio theologica de qvestione, an ductu luminis nature sive principiorum rationis homo ad salutem seternam pertingere possit; pres. Joh. Musaaus); teol. lic. 1667 (avböjde den honom erbjudna teol. doktorsgraden); ankom efter en rundresa 27 apr.—3 juli 1667 till Strassburg, där han under ett år studerade teologi; fortsatte såsom handledare åt överste Nils Kaggs son Didrik sin resa över Sydtysklands märkligare städer och Prag till Wien och vidare till Italien; anlände till Rom 8 jan. 1669; åtföljde härifrån M. G. De la Gardies äldste son Gustav Adolf till Neapel och Vesuvius; reste i apr. 1669 med Kagg från Rom till Lyon, där de stannade sex månader under utflykter till omnejden, och därifrån till Paris, dit de anlände i slutet av okt.; for därifrån till London och Oxford, i juni 1670 till Holland, i sept. till Bremen och vidare till Köpenhamn, dit han anlände i slutet av 1670; återkom till Kalmar jan. 1671. Prästvigd 1671; hovpredikant hos Karl XI 29 mars 1672; tillika kyrkoherde i Danderyd 27 jan. 1673; kyrkoherde i Maria Magdalena församling i Stockholm 13 nov. 1674; ledamot av Stockholms stads konsistorium 1675 (ed 13 jan.); ledamot av stora kommissionen 12 okt. 1675 och av kommissorialrätten över trolldomsväsendet i Stockholm 3 juni 1676; kyrkoherde i Nikolai församling och pastor primarius i Stockholm 22 aug. 1678; bevistade riksdagarna 1678, 1680, 1682, 1686, 1693, 1697; prästeståndets fullmäktig i riksens ständers bank 1678; biskop i Västerås 9 dec. 1680; medhjälpare åt J. Baazius vid kyrkoordningens revision 5 apr. 1681; efter Baazius död förordnad att vara konsistorii preses i stridigheten mellan doktor Oldenkop, biskop K. Litliman och general Sjöblad 1681; kallad 11 juli 1685 att delta i granskningen av kyrkolagförslaget; ledamot av kommissionen för granskning av katekesen 26 okt. 1687 och' ang. psalmboken 17 nov. 1687; en av de deputerade för overseende av kyrkohandboken 8 nov. 1692 och katekesen 23 jan. 1693; kallad att delta i granskningen av psalmboken 25 maj 1695; kallad att delta i granskningen av bibelkommissionens arbete 31 okt. 1695. Erhöll adliga privilegier och rättigheter 4 mars 1678 samt adelskap för sina barn med namnet Cederström 8 aug. 1684.

Carl Carlsson,
jemålning. Domkapitlet, Västerås. Foto Sv. P.A.

Teol. doktor i Uppsala 3 mars 1693.

Gift 1) 26 maj 1675 i Stockholm med Margareta Svebilja, adlad Adlerberg, f. 11 aug. 1659, f 22 febr. 1688, dotter till ärkebiskopen Olaus Svebilus; 2) dec. 1688 med [Katarina Bröms](#) (se denna), f. 5 okt. 1664, d. 27 okt. 1735, dotter till livmedikus [Sven Bröms](#) och änka efter drottning Kristinas ståthållare på Ösel Johan Gottman, adlad Silfverklou.

Biografi

För sina upplevelser under ungdoms- och vandringsåren har C. redogjort i ett curriculum vitæ, som D. Herweghr sedermera införlivade med sina samlingar. Under sina sista skolår i Kalmar åtnjöt han enskild undervisning av skolans dåvarande rektor Olaus Svebilus, och den förbindelse, han redan då knöt med den blivande ärkebiskopen, skulle i mer än. ett hänseende bli av betydelse för honom. Faderns förmögenhet satte honom i stånd att utan ekonomiska bekymmer bedriva sina långvariga studier inom- och utomlands. Av allt att döma har han från början tänkt sig en framtid på den teologiskt-vetenskapliga banan, men hans intressen gingo också åt annat håll. Bland sina lärare i Uppsala nämner han i främsta rummet teologerna Martin Brunnerus och Johannes Edenius men också den mångsidige Johannes Schefferus, och hans gradual-disputation 1664 om det osmanska väldets ställning och syften tyder på att hans studier vid sidan om teologien haft en historiskt-politisk riktning. Djupare gående teologiska studier bedrev han i utlandet, framför allt i Jena, där de avsatte en litterär frukt i lärdomsprov 1667 över frågan, om människan genom naturen eller förnuftets ljus kan vinna den eviga saligheten. Något självständigt arbete var det dock ej fråga om C:s disputationer ansluta sig i ämnesvalet till hans lärares, den relativt fritt prövande Johannes Musasus' samma år hållna föreläsningar »de luminis nature insufficiencia ad salutem». Ett visst intresse ha C: s uttalanden i alla händelser såsom riktade mot Herbert av Cherburys »naturliga teologi» och vittnande om att även annat än den luterska ortodoxiens snäva problemställningar trätt inom C:s synkrets. Men härmed upphörde också C:s vetenskapliga författarskap. Hans begåvning var tydligen vida mer receptiv än produktiv; det anföres som bevis på hans ovanliga minne, att han efter en disputation kunde i ordning upprepa alla argument och invändningar.

Det var icke heller de teologiska studierna, som gjorde C:s långa utlandsresa mest omtalad. Om denna yttrar A. O. Rhyzelius, att den var »vidlyftigare och nyttigare än knappt någon svensk före honom gjort hade», och i varje fall voro hans upplevelser därunder ej de för en peregrinerande svensk student vanliga. Tack vare företagsamhet, tur och förnämliga lärjungar i förening kom han icke blott i beröring med den lärda världens män utan lyckades också få tillträde till det offentliga livets förnämiteter. Redan för sitt flyktiga besök i Dresden 1667 uppger han motivet »att bese och bliva känd vid kursachsiska hovet»; och sedan han blivit reseledare för överste Nils Kaggs son, fick han i Heidelberg företräde för kurfursten av Pfalz och blev i Wien föreställd för själva kejsaren. I Rom fick han ej blott genom bemedling av sin discipel rikskanslern M. G. De la Gardies son Gustav Adolf företräde för drottning Kristina utan blev också »presenterad för påven under vanlig ceremoni»; till hans märkligaste minnen hörde även besöket vid Vesuvius, »som under fara noga betraktades, i det att ett utbrott av lava och eld vid samma tid skedde». Jämte den allmänna världserfarenhet, C. under sin resa vunnit, hade han lärt sig behärska italienska, franska, engelska och holländska språken jämte tyskan.

Efter sin hemkomst 1671 vände sig C. till universitetskanslern De la Gardie i syfte att erhålla befordran vid akademien. Här stod emellertid ingen passande tjänst till buds, och genom De la Gardies och sin förre 1 ärares, numera överhovpredikanten Svebilus' bemedling fick han i stället avlägga predikoprov vid hovet med det resultat, att han redan året därpå utnämndes till ordinarie hovpredikant hos Karl XI. Härmed inleddes en sällsynt rask befodringsbana. C. visade sig framför allt som en habil man, som Karl XI fann användbar i sin tjänst; behagliga umgängesgåvor och ej minst ryktet att ha i ovanlig grad sett sig om i världen tyckes en tid ha gjort honom till präst på modet i huvudstaden. Det var också på församlingarnas kallelse, han utnämndes först till kyrkoherde i Maria Magdalena 1674 och sedan till Svebilus', numera hans svärfaders, efterträdare som kyrkoherde i Nikolai och pastor primarius i Stockholm 1678. Denna befattning innehade han blott två år. Den 8 nov. 1680 avled biskop Joh. Brodinus i Västerås, och en månad därefter (9

dec.) utnämndes C. till hans efterträdare. Något val inom stiftet hade icke föregått utnämningen; domkapitlet hade endast vid notifikationen om Brodinus' bortgång å egna och stiftets vägnar anhållit »att vara uti K. M: ts allernådigste höga kongl. försorg rekommenderade». Däremot hade omröstning ägt rum inom det vid riksdagen församlade prästeståndet, varvid C. med 14 röster fått tredje rummet, medan professor P. Rudbeckius erhållit 20 och biskop Joh. Gezelius 18. C:s utnämning vid blott 38 års ålder till en av kyrkans chefsposter var närmast ett utslag av den kungliga ynnesten. Säkerligen var det också förvånningen över hans hastiga befordran, som i främsta rummet gav anledning till det ogrundade men en tid på fullt allvar trodda ryktet, att han var naturlig son till Karl X Gustav. Till ryktet kan nog också ha bidragit det namn, han antog — vid inskrivningen i Uppsala universitet kallade han sig Carolinus, men utbytte snart detta namn mot Carlsson, ett ovanligt namnval på en tid, då den lärda odlingens män vid namngivningen använde latinska och grekiska ord eller ändelser.

I det politiska livet hade C. börjat deltaga redan 1675, då han vid riksdagen i Uppsala av prästeståndet utsågs till medlem av den kommission, som skulle granska förmyndarestyrelsens drätselövervaltning och som 18 dec. 1680 avgav sin berättelse. Från 1678 deltog han i samtliga riksdagar, som höllos under hans livstid, och visade sig som enväldets böjliga tjänare. Längre åtnjöt han också Karl XI :s odelade förtroende; betecknande är det yttrande, som konungen fällde till Svebilus, då denne efter kyrkolagens utfärdande framförde sina bekymmer över att kyrkan blivit över hövan bunden: »Jag måste ock se mig före. Nog kan jag lita på eder, Carlsson, Spegel och andra, men vem vet, vad framdeles kan ske, och hurudana edra efterträdare bliva.» I stor utsträckning anlätades C. vid enväldets kyrkoorganisatoriska arbete. I kyrkolagsrevisionen deltog han först såsom adjungerad åt ärkebiskop Johan Baazius, men detta arbete avbröts genom Baazius' död. Vid det förslag till ny kyrkolag, som prästeståndet 1682 avgav, var C. en av de mest verksamma. Men frågans lösning gick i en helt annan riktning än detta förslag anvisade. Den ämbetsmannakommission, som 14 sept. 1685 avlämnade sitt »projekt till kyrkoordningen», hävdade häri konungens absoluta maktfullkomlighet. Under slutet av 1685 och början av 1686 underkastades detta förslag granskning av några inkallade prästmän, bland dem C, tillsammans med kommissionen. Det vill synas, som om prästerna under denna revision lyckats genomdriva några modifikationer, men det mesta härav ointetgjordes åter vid den slutliga genomgången i rådet. Liksom de andra biskoparna böjde sig C. för den kungliga maktfullkomligheten och uttalade sin glädje över författningen; de präster inom Västerås stift, som yttrade samvetsbetänkligheter mot att genom ed förbinda sig till kyrkolagen, övertalade han att ge vika.

I det arbete, som med kyrkolagen som grundval vidtog för att genomföra och befästa enheten på det kyrkliga livets och kultens olika områden, tog C. livlig del, om han än icke stod i allra främsta planet. Han var sålunda verksam vid utarbetandet av den s. k. Spegelska katekesen — det var de till kyrkolagsrevisionen inkallade prästerna, som fått i uppdrag att utarbeta katekesförklaringen, ehuru Hakvin Spegel såsom sekreterare och ofta även ordförande kom att utöva största inflytandet på redaktionen därav. Resultatet blev ett mosaikarbete, kompilerat ur olika kateketiska arbeten. Tillvägagångssättet har C. ett par år senare karakteriserat med orden: »Var och en hade sin bok att se på. Ingen question är införd, som icke är tagen ur andra spörsmål böcker.» När inom kort denna katekes på grund av den till stor del berättigade kritiken indrogs, påbjöd konungen 23 nov. 1686 en ny granskning av biskopar och konsistorier. C. och Västeråskonsistoriet verkställde emellertid ingen detalj granskning utan påyrkade blott en ny kommission för katekesfrågans grundliga handläggning, och då ärkebiskop Svebilus anslöt sig till samma tanke, sammankallades till jan. 1688 en ny kommitté, i vilken C. åter var medlem. Under det att här somliga yrkade på att en alldeles ny lärobok skulle författas och helt förkastade den Spegelska katekesen, medgav C. visserligen dess brister men ansåg den i alla fall lämpa sig till grundval för vidare bearbetning. Det var samma uppfattning, som Svebilus hyste — han och C. avgåvo ett gemensamt yttrande — och när kommittén åtskilts med oförrättat ärende och uppdraget att utarbeta en spörsmål bok 4 dec. 1688 överlämnats åt Svebilus ensam, gick också katekesfrågans lösning i den av honom och C. hävdade riktningen. Det var det i den Spegelska katekesen sammanbragta materialet, som låg till grund för den reviderade katekesen, vilken vid 1689 års riksdag godkändes av prästeståndet och sedan stadfästes av konungen.

Även i de kommissionsarbeten, genom vilka kyrkohandbokens revision verkställdes (jan.—febr. 1688 och jan. 1693) deltog C. Ursprungligen hade samma kommitterade också i uppdrag att »sig företaga

psalmbokens överseende och formerande», men de fingo icke tid därtill och torde ej heller ansett sig kompetenta. Då sedan Jesper Swedberg och hans medhjälpare utarbetat sitt psalmboksförslag och detta efter granskning utkommit 1694, framträdde C. som en av dess häftigaste vedersakare och som en polemisk målsman för tidevarvets ortodoxism. Det blev en förnyad granskning, till vilken även C. kallades (maj 1695), och här smälte hans och de övriga opponenternas våldsamma beskyllningar för irrklärighet samman till några få rättelser. Men en ytterligare granskning av biskoparna i okt. och nov. 1695 ledde till ganska genomgripande förändringar i den Swedbergiska psalmboken, och det var denna biskoparnas redaktion, som stadfästes av konungen 9 dec. 1695. C:s insats i psalmboksarbetet var väsentligen kritisk och negativ. Spegel, som stod i personligt vänskapsförhållande till honom, träffar säkerligen kärnan i hans arbete i fråga om de kyrkliga böckerna med orden, att han »en oförtruten flit och åhåga betygade, utmärkandes noga alla de fel, som han mente någon ändring behöva». — Vid revisionen av bibelöversättningen inskränkte sig hans verksamhet till att enligt K. brevet 9 dec. 1695 upprätta första fjärdedelen av ett alfabetiskt register över »de förnämsta saker och lärostycken i bibeln», vilken förelåg färdig vid riksdagen 1697 och sedan användes som material för registret i 1703 års bibeledition.

Såsom stiftschef ådagalade C. mycken praktisk duglighet och nitälskan för ordning, laglydnad och folkupplysning. Han höll årliga prästmöten och visiterade flitigt, så länge hans krafter räckte. Om skolorna i stiftet förklarade han själv (30 juni 1686), att de mestadels voro »i gott tillstånd», och att det var hans strävan, att »de åldrige hörare måtte bliva hulpne därifrån och yngre komma i deras ställe igen». Men avståndet var stort mellan C. och sådana hans företrädare som Johannes Rudbeckius och Olof Laurelius. Och ehuru han av Rhyzelius lovordas som »ägare av alla de egenskaper och förmåner, som en biskop behöver och kan berömma sig av, lärd och i mycket förfaren, vis och försiktig, allvarsam och myndig, vänlig och from, ljuvlig och behaglig», gör han icke intryck av en betydande personlighet, och någon utpräglad religiös individualitet träder icke fram ur hans predikningar eller övriga uttalanden. Vad särskilt Västeråsgymnasiet angår, var säkert den anklagelse för slapphet och slentrian i undervisningen, som 1689 framställdes av Jakob Boéthius (se denne), icke alldeles ogrundad. C. var den kyrkliga ämbetsmannen, som rörde sig inom de av lagar och författningar utstakade formerna men icke tog några initiativ eller gav några egentliga väckelser. Bortsett från den strid, till vilken Boethius' angrepp gav anledning och som följande år, då det gällde en lektorstillsättning, blossade upp till ytterlig häftighet, rådde synnerlig enighet mellan biskopen och hans konsistoriales. C. visade också mycken månhet om stiftprästerskapets bästa; den lönekonvention mellan församlingarna och prästerskapet, som upprättades i Nora 1687 och som följdes till mitten av 1800-talet, var väsentligen hans verk. Vid de prästerliga tjänsternas tillsättande beskylldes emellertid C. att visa partiskhet till förmån för anförvanter eller präster, som togo sig hustrur bland hans husfolk, och han fann sig nödsakad att hos domkapitlet begära ett intyg om dessa beskyllningars osannfärdighet, vilket också avgavs 11 jan. 1693 i mycket bestämda ordalag. Fri från sidoinflytelser i sin ämbetsförvaltning torde han dock icke ha stått. Under hans senare år gick ryktet, att hans andra hustru, Katarina Broms (se denna), och hennes syster Elisabet, då gift med domprosten i Västerås Nils Dwan, väl mycket blandade sig i befordringsangelägenheterna, och missnöjet härmed skall ha givit sig uttryck i en visa »om biskop Karin, domprost Lisa och gubben själv». Alldeles utan grund var väl icke talet härom, ty Katarina Broms biträdde esomoftast sin make som amanuens i notariens frånvaro, och med sin energi bör hon då ha kunnat göra sin vilja gällande. Några allvarliga konflikter med församlingarna synas dock ej ha förekommit. Däremot var det handläggningen av befordringsmålen, som till sist åsamkade C. Karl XI:s djupa onåd. Det är emellertid obestridligt, att det kungliga ingripandet vid prästtillsättningarna med rekommendationer för krigspräster och andra liksom utvidgningen av de regala pastoratens antal mången gång kunde verka förryckande på befordringsärendenas normala gång, och C. gjorde åtminstone försök att hävda församlingarnas och prästernas rätt och intressen. När t. ex. Fellingsbro pastorat 1688 blev ledigt och det syntes ovisst, om det skulle betraktas som regalt, anhöll C. 23 maj med hänvisning till kyrkolagen, att biskopen och församlingen i alla händelser skulle få yttra sig före tillsättningen av kyrkoherde; men då han erhöll besked, att redan 22 maj gårds- och hovpredikanten vid Kungsör A. P. Salmonius blivit utnämnd, fritog han sig i sin svarsskrivelse från all misstanke att ha velat genom hänvisningen till kyrkolagen mästra överheten och inskränka dess rätt och uttryckte sin önskan, att han »med sitt underdånige ansökande innehållit». Värre blev det, när C. vid den 1694 uppkomna ledigheten i Gagnef insatte till kyrkoherde den av församlingen begärde G. Browallius trots konungens resolution, att f. d. krigsprästen M. S. Ryting skulle erhålla pastoratet, »om han kunde stå examen». Biskopens onekligen något slingrande förklaring underkändes fullständigt, och 10 febr. 1696 avgick till honom ett bannbrev av exempellös skärpa. »Vi

kunna intet annat döma», heter det däri, »av de många lame och ogrundade förklaringar, varmed I hos oss inkomme om Gagnefs pastorat, än masten I anten därutinnan taga plaisir och lust, att I av oss till eder undfå många hårde och onådige brev, eller att I för efterkommanderne vilje"visa, det I understått eder att disputera med oss, anten vår eller eder vilja skall gå för sig, vetandes att alla brev uti registraturen bliva inskrevne, eller att I på en kort tid måste vara mycket minneslös bleven, intet kunnandes påminna eder, vad i saken är passerat. Det första kunne vi intet inbilla oss, emedan I därutav intet kunne draga någon vinst eller fördel, den I eljest äre begivne att mäktat eftersträva. Det andra se vi icke heller kunna eder gagna, emedan I då hade bort avse den tiden, att I kunnat få en god sak att förfäkta. Det sista måste alltså vara rätta orsaken, och torde på det sättet falla eder för svårt längre ett sådant besvärligt och angeläget ämbete att företräda, som eder är anförtrott.» Utnämningen upphävdes, ehuru Ryting, som kort förut avlidit, ej fick något gott därav. Hotelsen om avsättning fullföljdes visserligen icke sedan, men brevet slutade med en allvarlig förmaning till biskopen att »rätta sin kondukt», och för C. var tydligen vad som förefallit en svår motgång, som tog honom djupt. Under sina senare år träder han mycket i skymundan. C. hade utpräglat ekonomiskt sinne och samlade en anseelig förmögenhet; sannolikt bistod han också sin hustru Katarina Broms vid förvaltningen av hennes stora domäner. Det berättades, att han i ett valv hade silverkärl uppstaplade i sådan mängd, att prostinnan Gangia, som händelsevis en gång kommit in i rummet, vid åsynen av denna rikedom svimmat. Då biskopshuset i Västerås var ganska förfallet, bodde han mest på sin gård Gillberga. Han levde här ett lyckligt familjeliv. Det är en huslig idyll, som återspeglas i berättelsen om hur han en gång under sin första hustrus livstid, medan han åtnjöt Karl XI :s gunst, vid ett besök av demie blivit tillfrågad, hur han kunde hålla sitt långa och rikliga skägg så redigt och prydligt, och han därvid svarat, att hans hustru varje afton redde ut det och knöt in det i en påse. Svaret skall ha tilltalat konungen, till den grad, att han tilldelade biskopinnan en årlig pension av 100 rdr som belöning för hennes omsorg om makens skägg.

Författare

R. Holm.

[Sök i Nationella Arkivdatabasen](#)

Arkivuppgifter

— C: s efterlevande ärade hans minne, och över hans grav i Västerås domkyrka läto de uppsätta ett dyrbart epitafium, vars inskription på latinsk vers är författad av sonen Olof Cederströms vän Rhyzelius.

Tryckta arbeten

Tryckta arbeten: Diss. acad. de statu & studiis imperii Othomannici. Upps. 1664. 4: o 15 bl. (Praes. P. Fontelius, auctor & resp. C.) — Lijkpredikan, hållen uppå Stockholms södre förstadh och i S. Marja? kyrckia, åhr 1675 den 13 aprilis, tå . . . kämnerens, her Hans Preus, . . . maka, . . . hust. Sara Simon, . . . ther sammastädes bleff begrafwen. Sthm 1676. 4: o 32 bl. — Lijk-predikan, hållen uppå Stockholms södre förstadh och S. Marias kyrckia, åhr 1675 den 15 augusti, tå Kungl. May:tz troo tienares och assessors i then Kongl. cammar-revision, . . . her Barthold Ruths ... dotter,... jungf. Sigrid Ruth til Bergstadh och Ekeskogen, . . . ther sammastädes bleff begrafwen. Sthm 1677. 4: o 38 bl. — Christeligh lijk-predikan, som... bleff hållen uthi Stockholm och Ridderholms kyrckian, på det åhret Christi MDCLXXVI den XXIV octob., tå hans Kongl. May: tz .. . troo man och ... cammerråd, her Melchior von Falkenbergh, herre til Bolby och Kiriemp, ... ther sammastädes ... wardt begrafwen. Sthm 1676. 4: o 54 bl. — Christelig lijk-predikan, som... blef hållen, uthi Stockholms store kyrckia, på thet åhret effter Christi börd MDCLXXX, tå Hans Kongl.

May:tz.. . högtbetrodde man, råd och praasident uti Kongl. bergz collegio, ... herr Erich Fleming, friherre til Lays .. . ther sammastädes... wardt begrafwen. Västerås 1680. 4: o 72 s., 11 bl. — The rätte christnas högsta åstundan, uthi een christelig lijk-predikan infattad, då den ehreborne .. . matrona, h:ro Catharina Odhelia, . . . h:r Carl Henrichssons,... maka, . . . blef ... i Wästeråhs domkyrckia begrafwen. Västerås 1687. 4: o 2 bl., 92 s. (s. 89—92 gravskrifter).—Theras sahligheet som i Herranom döo, uthi een christelig lijk-predikan infattat, tå . . . uti Riddarholms kyrckian, på det åhret Christi MDCLXXXVIII fordom Hans Kongl. May:tz... högtbetrodde män, des råd och praesident uti Kongl. Giötha hoffrätten... h: r Georg Gyllenstierna, frijherre til Lindholmen . . . , såsom ock ... Kongl. May: tz råd, general-gouverneur uti Skåne, Halland och Blekinge,... h: r Johan Gyllenstierna, frijherre til Lindholmen..., blefvve begraffne. U. o. o. å. 4: o 2 bl., 93 s., 19 bl. — Christelig lijkpredikan, om dhe rätta christnas lijddande här på jorden i detta lijfwet, och sedan om theras härligheet i himmelen effter thetta lifwet, hållen ... tå bruuks-patronen ... h: r Robbert Petre, beledsagades til sitt hwijlorum... åhr 1690. U. o. o. å. 4: o 2 bl., 127, (1) s., 4 bl. Källor: Riksregistr., biographica, handl. rör. katekesens, handbokens och psalmbokens revision, Västerås domkapitels skrivelser till K. M:t, allt i RA. — Bidrag till sv. kyrkans och riksdagarnes historia ur presteståndets archiv, utg. af S. P. Bexell, A. Ahlqvist & A. Lignell (1835); Biskop A. O. Rhyzelii Anteckningar om sitt lefverne, utg. af J. Helander (1901); Karl XI: s Alma-nacksanteckningar, utg. av S. Hildebrand (1918); Nytt förråd af äldre och nyare handlingar rör. nord. historien, utg. af B. Bergius, 2 (1753); Uplys-ningar i sw. historien, utg. af S. Loenbom, 2 (1769); Uppsala universitets matrikel, 1 (1900—11). — L. A. Anjou, Sv. kyrkans historia från 1593 till slutet af 17: e århundradet (1866); artiklarna Jacob Boéthius och Katarina Broms i Sv. biogr. lexikon, 5—6 (1924, 25; av B. Boethius) samt artikeln Joh. Musasus i Realencyklopädie f. protest. Theologie u. Kirche, hrsg. von A. Hauck, 13 (1903); F. F. Carlson, Sveriges historia under kon. af Pfalziska huset, 3—5 (1874—79); J. E. Fant & A. Th. Låstbom, Upsala ärkestifts herdaminne, 1 (1845); J. Helander, Haquin Spegel (1899); A. Hildebrand, Clerus Holmiensis (hdskr., KB); R. Holm, Stat och kyrka i 1600-talets Sverige (Studier tillägn. M. Pfannenstill, 1923); J. F. Muncktell, Westerås stifts herdaminne (1843); A. O. Rhyzelius, Episcoposcopia Sviogothica (1752); H. Spegel, Then swenska kyrckio historians 2: a deel (17.07); H. W. Tottie, Jesper Svedbergs lif och verksamhet (1885—86); A. Westén, Sv. kongl. hof-clericiets historia, 2 (1801).

Källor och litteratur

Hänvisa till den här artikeln

Bäst är förstas om man kan göra en hänvisning till den tryckta versionen. Om man vill hänvisa till webbversionen måste man göra en länk till aktuell sida så att det är tydligt att det är webbversionen man hänvisar till. Ett exempel på en hänvisning till denna artikeln är:

Carl Carlsson, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/16439>, *Svenskt biografiskt lexikon* (art av R. Holm.), hämtad 2018-01-02.

Du kan också hänvisa till den här artikeln med hjälp av dess unika URN-nummer som är: **urn:sbl:16439** URN står för *Uniform Resource Name* och är en logisk identifierare för denna artikel, till skillnad från dess länk, som är en fysisk identifierare. Det betyder att en hänvisning till artikelns URN alltid kommer att vara giltig, oavsett framtida förändringar av denna webbsida.

En sådan hänvisning kan se ut på följande sätt:

Carl Carlsson, [urn:sbl:16439](https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/16439), *Svenskt biografiskt lexikon* (art av R. Holm.), hämtad 2018-01-02.

Rättelser

Skicka gärna in en rättelse på denna artikel om du hittar något fel. Observera dock att endast regelrätta faktafel samt inläsningsfel korrigeras. Några strykningar/tillägg eller andra ändringar i databasen kan inte göras, då den endast är en kopia av originalet (den tryckta utgåvan) och därför måste spegla detta.

Din e-postadress (frivillig uppgift):

Vad heter Sveriges huvudstad? (förhindrar spam):

Riksarkivet

Utgivare: [Svenskt biografiskt lexikon](#)

E-post: [sbl\[snabel-a\]riksarkivet.se](mailto:sbl[snabel-a]riksarkivet.se)